

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی

تألیف:

داود معنیان

انتشارات شهرآب

انتشارات آینده‌سازان

انتشارات شهرآب

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، کوچه بهشت‌آیین، پلاک ۴۲، طبقه دوم
کدپستی: ۱۳۱۴۹۶۳۳۳۱
تلفن و نمابر: ۶۶۴۰۲۰۵۴

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی

تألیف : داود معنیان
ناشر : شهرآب - آینده‌سازان
نوبت چاپ : اول
تاریخ انتشار : ۱۳۸۴
تیراژ : ۳۳۰۰ نسخه
لیتوگرافی : ساحل
چاپ و صحافی : پژواک اندیشه
شابک : ۹۶۴-۳۱۴-۲۲۸-۰
ISBN 964-314-228-0
حقوق چاپ برای انتشارات شهرآب محفوظ است.

فهرست‌نویسی پیش از انتشار

معنیان، داود، ۱۳۵۳ -
اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی / تألیف داود معنیان. - تهران: آینده‌سازان: شهرآب، ۱۳۸۴.
۱۰۸ ص.: نمودار.
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
۱. برنامه‌ریزی آموزشی -- راهنمای آموزشی (عالی). ۲. برنامه‌ریزی درسی -- راهنمای آموزشی (عالی). ۳. برنامه‌ریزی آموزشی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی). الف. عنوان.
LC ۷۱/۲ م ۶
۳۷۱/۲۰۷
م ۸۴-۲۵۷۶۶
کتابخانه ملی ایران

مراکز پخش:

مرکز پخش انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت، کوچه بهشت‌آیین، پلاک ۴۲، طبقه اول
فروشگاه مرکزی انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی فروزنده، پلاک ۳۲۲
فروشگاه شماره ۲ انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، ضلع جنوب شرقی میدان، بازار بزرگ کتاب، طبقه پایین همکف، پلاک ۱۵
فروشگاه آینده‌سازان : تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی فروزنده، پلاک ۳۰۵
تلفن و نمابر: ۶۶۴۰۲۰۵۴
تلفن: ۶۶۹۶۱۱۰۰-۱
فکس: ۶۶۹۶۱۱۰-۱
تلفن: ۶۶۴۹۷۵۲۶
تلفن: ۶۶۴۱۷۳۱۶

پیش‌گفتار.....

بخش اول

برنامه‌ریزی یعنی چه؟.....	۱
برنامه‌ریزی چیست؟.....	۱
مفاهیم برنامه‌ریزی.....	۲
آموزش و پرورش و توسعه اقتصادی.....	۴
نظریه‌های مخالف برنامه‌ریزی.....	۵
نظریه‌های موافق برنامه‌ریزی.....	۵
تعاریف برنامه‌ریزی آموزش و پرورش.....	۶
انواع برنامه‌ریزی آموزش و پرورش.....	۷
برنامه‌ریزی از نظر زمان عمل.....	۸
برنامه‌ریزی از نظر جیطه و دامنه عمل.....	۸
برنامه‌ریزی از نظر چگونگی عمل.....	۸

بخش دوم

سیر تحول و تکامل برنامه‌ریزی آموزشی.....	۱۳
اصول برنامه‌ریزی آموزش و پرورش.....	۱۵
سطوح هدف‌های آموزش و پرورش از دیدگاه کشورهای آسیایی.....	۱۷
شناخت منابع و موانع آموزش و پرورش.....	۱۷
مدل‌های پیش‌بینی‌کننده و تشریح‌کننده.....	۱۹
انواع مدل‌های برنامه‌ریزی آموزش و پرورش از نظر مبانی ریاضی.....	۲۰
مفهوم توسعه.....	۲۳
شاخص‌های توسعه.....	۲۳
ساختار سازمانی برنامه‌ریزی آموزشی.....	۲۶

بخش سوم

زمینه‌های تشخیص عوامل درونی نظام آموزشی	۳۱
زمینه‌های تشخیص عوامل برونی نظام آموزشی	۳۱
محاسبه نرخ‌ها	۳۲
محاسبه نسبت‌ها	۳۳
محاسبه نابرابری‌ها	۳۳
منابع مالی و نظام آموزشی	۳۴
شاخص‌های فرایند نظام آموزشی	۳۴
تهیه برنامه‌های آموزشی	۳۶

بخش چهارم

یادگیری و برنامه درسی	۴۴
مبانی فلسفی برنامه‌ریزی درسی	۴۴
مکاتب فلسفی در آموزش و پرورش	۴۵
طرح‌ریزی برنامه‌های درسی	۴۶
تعاریف مختلف برنامه از نظر استادان تعلیم و تربیت	۴۶
مشکلات اساسی در طرح برنامه	۴۷
قدم‌های اساسی در تهیه یک طرح	۴۸
انواع برنامه از نظر سیلور و همکاران او	۴۸
اصول تغییر برنامه از نظر الیوا	۴۸
چند نکته اساسی در بهبود ارزیابی	۵۱
تدوین مدل ارزیابی	۵۲
سوالات چهارگزینه‌ای - خودآزمایی	۵۶
پاسخنامه - خودآزمایی	۷۳
نمونه سوالات کنکور آزاد و سراسری	۷۴

به نام آن که جان را فکرت آموخت

سخن ناشر

با توکل به الطاف بی‌بدیل یکتای بی‌همتا در عرصه خدمات فرهنگی از طریق نشر آثار علمی گام نهاده و بر این هدف شهرآب را بنانهادیم.

اهمیت امر نشر را همگان معترف‌اند و سهم نشر در اعتلای فرهنگ جوامع را مؤمن. امید آن که اهلیت را مشمول باشیم و بتوانیم در صحنه فرهنگ پیشبرد اهداف متعالی آن گامی هرچند کوتاه برداریم.

به‌انگیزه تنویر، دست در نشر آثاری خواهیم بُرد تا زمینه‌های منطقی از نظر بازده فرهنگی ساخته باشیم.

شان طبع و نشر کتب را ارجح دانسته برنامه‌ریزی شهرآب را برآن اساس در دیدگاه اصلی قرار داده‌ایم.

داعیه کمال یا به دیگر گفته بی‌نقصی را نداریم و با این اعتراف دست طلب سوی آگاهان کشیده‌ایم.

نقد آثار منتشره شهرآب، از سوی هرآنکس را که به فرهنگ و گسترش آن عنایتی است به انتظار نشسته‌ایم و صمیمانه معتقد به این اصل مغتنم هستیم که هدایت دلسوزانه کسان اهل بزرگترین دستاویز، دستیابی به اهداف متعالی است.

انتشارات شهرآب

علی‌اکبر تورانیان

به نام خدا

شکر ایزد که دگر بار رسیدی به بهار

این بار نیز برای شما عزیزان طرحی نو در انداخته‌ایم و با مشارکت و همفکری دوستان و اندیشمندان تلاشی دوباره را برای رشد و شکوفایی شما به عمل آورده‌ایم.

مطابق سالیان گذشته در تعمق و تفکر تکمیل کتاب‌های کمک آموزشی شما عزیزان و دانش پژوهان گرامی بوده‌ایم و در سه مقطع:

کاردانی پیوسته

کاردانی به کارشناسی

کارشناسی ارشد

در گرایش‌های مختلف و در مواد درسی مختلف که به صورت تک‌موضوعی ارائه شده کار گسترده و کاملی را ارائه داده‌ایم، باشد که مطابق سالیان گذشته ما نیز چراغی در فراروی راه زندگی برایتان بیفروزیم تا مستحکم‌تر از همیشه گام بردارید.

به امید توفیق روزافزون شما عزیزان

مهندس کورش محمودی

امروزه توجه به تعلیم و تربیت و ارتقاء تحصیلی افراد در سطوح و دوره‌های مختلف دانشگاهی، به عنوان یک اصل اساسی مورد توجه قرار گرفته است. بر این اساس این مجموعه با توجه به موضوع برنامه‌ریزی آموزشی و درسی که قبلاً در کتاب‌های مختلف دانشگاهی توسط اساتید مجرب تألیف شده است و نیاز مبرمی که دانشجویان به منظور آمادگی و ارتقاء در سطوح مختلف کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد دارند، به وجود آمده است و نگارنده را بر آن داشته تا چکیده‌ای منظم از مباحث مختلفی که در مورد موضوع مذکور موجود است را در این مجموعه گردآوری نماید تا دسترسی به تست‌ها و مفاهیم مهم طبقه‌بندی شده برای آمادگی در کنکورهای دوره‌های کاردانی به کارشناسی و کارشناسی به کارشناسی ارشد تا حدودی تسهیل گردد. لازم به ذکر است که این مجموعه می‌تواند در دوره‌های مختلف دانشگاهی به عنوان کتب درسی معرفی و تدریس شود.

با تشکر

داود معنیان